

Byggegrunde fra Købstæderne allerede er forudsat fra Begyndelsen af, og at der i alt Fald delvis er taget Hensyn til dette ved Summens Beregning i Ministeriets Forslag, saa det vilde næppe blive meget store Beløb, som vilde fragaa ved en saadan gratis Erhvervelse. Den anden Anvisning, som gives, er Besparelse paa forskellige Punkter. Jeg kan naturligvis ikke benægte Muligheden af, at der kan foretages Besparelser paa forskellige Punkter; imidlertid maa jeg gøre opmærksom paa, at ved Ministeriets Beregning ere de Fordringer, som maa stilles til et solidt Byggeforetagende af denne Art, lagte til Grund, det er derfor ikke nogen overdreven Beregning. Dernæst er der altid den Mislighed forbunden med Besparelssystemet, naar man kommer videre ind paa det, at man udsætter sig for, at der, fordi der skal benyttes mindre gode Materialier, efter 5—6 Aars Forløb bliver Spørgsmaal om en ret betydelig Restauration, som kunde have været undgaaet. Imidlertid, nægtes kan det naturligvis ikke, at der jo er en Mulighed for, at Summen kan bringes noget ned. Hvor meget er det mig ikke muligt at sige nu, det er mig saa meget vanskeliggere, som Flertallets Forslag om Forskolens Forandring til Børneskole, altsaa omfattende Undervisning for Børn gennem hele Skolealderen, mulig vil fremkalde Nødvendigheden af flere Lokaler end dem, der i den nuværende Plan ere beregnede til Forskolen. Dette vil koste mere, og denne Beføstning vil fragaa ved de Besparelser, man kunde indvinde paa andre Punkter. Om det vil være nødvendigt at forøge Lokalerne, eller om en alternerende Brug af dem kan finde Sted af de forskellige Klasser, tør jeg ikke sige noget om, og jeg kan derfor ikke fraraade Tinget at vedtage dette Forslag, som Udvalget har foreslaaet, men maa blot udtale et Forbehold, for saa vidt som jeg paa et senere Stadium i denne Sag efter yderligere Beregning kunde stille et bestemt Forslag. Med dette Forbehold skal jeg tiltræde ogsaa dette Forslag eller i alt Fald ikke fraraade Tinget at vedtage det.

Derimod kan jeg ikke andet end fraraade Tinget at følge Mindretallet i dets Opfordring til at forkaste Lovforslagets § 1 for derved at give den Tanke Udtryk, at det ikke slutter sig til Forslaget i dets nuværende Form. Jeg maa fraraade det, fordi jeg ikke kan tiltræde de forskellige Anvisninger — i alt Fald ikke fuldt ud — paa at gaa andre Veje, de Anvisninger, som Mindretallet har fremst. Jeg kan for det første ikke tiltræde den Tanke, at man skulde kunne opnaa, hvad

der væsentlig var tilfattet ved dette Lovforslag, uden at bygge og drive en Statsanstalt af den Art, som Forslaget gaar ud paa. Det kan ikke opnaas blot ved en Forhøjelse af den Sum, som nu bevilges til Lærerinders Uddannelse. I og for sig har jeg ikke noget imod denne Tanke, at denne Sum Tid efter anden forøges. Det er ganske naturligt, og man gaar derved samme Vej som i andre lignende Bevillingstilfælde; jeg har ogsaa tænkt mig Muligheden af — uden at jeg i øvrigt skal komme nærmere ind paa dette Punkt — at man ved en anden Fordelingsmaade, andre Uddelingsbetingelser, jaaledes som det er antydet i det Andragende, som er trykt i Betænkningen, kunde lade disse Understøttelser virke paa en noget bedre, paa en noget fyldigere og tilstrækkeligere Maade, end det nu er Tilfældet. Men hvad der end kan opnaas i denne Henseende, er jeg overbevist om, at det ikke paa langt nær kan træde i Stedet for det, som Forslaget her gaar ud paa, nemlig at indrette en Statskole for Kvinders Uddannelse til Lærerinder. Man vilde nemlig aldrig derved kunne opnaa det, som Meningen med dette Forslag er, nemlig at sikre en saadan metoddisk Undervisning og Uddannelse af Lærerinder, som man i Kvindens og Skolens Interesse maa ønske. Man vil aldrig ved Forøgelse af Bevillingen, hvor mange Betingelser man end stiller den under, kunne opnaa, at der ikke hos nogle, som ikke erholde Understøttelse, vil næres Ønske om at uddanne sig paa en Maade, som let kommer i Strid med en rationel Uddannelsesmaade, og et saadant Publikum, en saadan Kreds vil altid finde Lærere og Kursusbestyrere o. s. v., som ville indrette sig efter at fyldestgøre dette Ønske. Vil man det, som det her af den ærede Ordfører for Mindretallet er kaldt, Kursusvæsen til Livs, som er i Strid med Statsseminarierne og de metoddisk indrettede Friheminarier, er det utilstrækkeligt at gaa den Vej, som antydes med blot Forhøjelse af Bevillingerne. Man kommer det ikke tilstrækkelig til Livs paa den Maade. Man vil stadig bringe et vist Antal Kvinder, som ønske denne Uddannelse til Lærerinder, ind paa en ødelæggende Uddannelsesmaade, der ved sygelig anspændt Energi, der ofte næres af Kvinder i den Alder, ødelægger dem for Fremtiden og ødelægger dem for Skolen. Den ærede Ordfører for Mindretallet argumenterede omtrent paa den Maade, at den Tanke kun kunde fyldestgøres, naar man gjorde Anstalten til en monopoliseret Statsanstalt, indrettet paa at fyldestgøre hele Kravet. Det er ikke Lovforslagets Mening, det er ganske rigtigt, som den ærede Ordfører for Mindre-